

Lekcja 1 Podstawowe zwroty i wyrażenia

Wysłuchaj słówek i zwrotów, powtarzaj za lektorką słówka francuskie.

Alfabet:

A a [a]	J j [ʒi]	S s [es]
B b [be]	K k [ka]	T t [te]
C c [se]	L l [el]	U u [u]
D d [de]	M m [em]	V v [we]
E e [e]	N n [en]	W w [dublewe]
F f [ef]	O o [o]	X x [iks]
G g [ʒe]	P p [pe]	Y y [igrek]
H h [asz]	Q q [ku]	Z z [zet]
I i [i]	R r [er]	

Podstawowe zwroty i wyrażenia:

tak – oui   nie – non

Zaimki osobowe:

ja – je	my – nous
ty – tu	wy – vous
on – il	oni – ils
ona – elle	one – elles
pan, pani – vous	państwo – vous

Czasownik être (być):

ja jestem – je suis
 ty jesteś – tu es
 on jest – il est
 ona jest – elle est
 pan jest, pani jest – vous êtes

my jesteśmy – nous sommes
 wy jesteście – vous êtes
 oni są – ils sont
 one są – elles sont
 państwo są – vous êtes

Czasownik avoir (mieć):

ja mam – j'ai
 ty masz – tu as
 on ma – il a
 ona ma – elle a
 pan ma, pani ma – vous avez

my mamy – nous avons
 wy macie – vous avez
 oni mają – ils ont
 one mają – elles ont
 państwo mają – vous avez

Zwroty grzecznościowe:

Dzień dobry! – Bonjour !
 Dobry wieczór! – Bonsoir !
 Cześć! – Salut !
 Pa! – À plus !
 Dobranoc! – Bonne nuit !
 Do widzenia! – Au revoir !
 Miłego dnia. – Bonne journée.
 Tobie również życzę miłego dnia.
     – Bonne journée à toi aussi.
 Na razie! – À tout à l'heure !
 Do zobaczenia! – À plus tard !
 Do zobaczenia wkrótce! – À bientôt !
 Proszę. (podając coś) – Voilà.
 Dziękuję. – Merci.

Proszę. (prosząc o coś) – S'il vous
 plaît. lub S'il te plaît.
 Dziękuję! – Merci !
 Proszę bardzo. – Je vous en prie.
 Nie ma za co. – De rien.
 Przepraszam! (np. zaczepiając osobę
 nieznaną) – Excusez-moi ! lub
 Pardon !
 Dziękuję bardzo! – Merci beaucoup !
 Nie ma sprawy. – Ce n'est rien.
     lub De rien. lub Il n'y a pas de
 quoi.
 Przepraszam. Przykro mi. – Excusez-
 moi. Je suis désolé(e).

Nic nie szkodzi. (odpowiedź na czyjeś przeprosiny) – Ce n'est pas grave. lub Ça ne fait rien.

Tak, poproszę. (o coś) – Oui, s'il vous plaît.

Na zdrowie! (toast) – Santé !

Smacznego! – Bon appétit !

Na zdrowie! (po kichnięciu) – À tes souhaits !

Zgadzam się. Dobrze. – D'accord.

Z przyjemnością. – Avec plaisir.

Serdecznie pozdrawiam. (zwrot używany na końcu listu)

– Cordialement.

Witamy serdecznie! – Soyez le bienvenu !

Pytania

kto? – qui ?

ile? – combien ?

jak? – comment ?

kiedy? – quand ?

który? – quel ?

co? – quoi ?

jak dużo? – combien ?

gdzie? – où ?

dlaczego? – pourquoi ?

która? – quelle ?

Dla ambitnych!

Pytania:

Qui est cette fille ? (Kim jest ta dziewczyna?)

Que fais-tu ? (Co robisz?)

Combien coûte ce tableau ? (Ile kosztuje ten obraz?)

Comment t'appelles-tu ? (Jak się nazywasz?)

Où habites-tu ? (Gdzie mieszkasz?)

Quand partez-vous en vacances ? (Kiedy wyjeżdżacie na wakacje?)

Pourquoi es-tu triste ? (Dlaczego jesteś smutny?)

Posłuchaj dialogu, najpierw w wersji oryginalnej, później z tłumaczeniem.

- Salut !
Cześć!
- Salut !
Witaj!
- Je m'appelle Nicolas. Et toi ?
Jestem Nicolas. A ty?
- Je suis Jeanne.
Jestem Jeanne.
- Enchanté.
Miło cię poznać.
- Enchantée. À tout à l'heure !
Ciebie również. Na razie!
- À plus tard !
Do zobaczenia!

A teraz wysłuchaj jeszcze raz kwestii z dialogu wraz z tłumaczeniem, powtarzaj poszczególne wypowiedzi za lektorem.

Przećwicz zwroty z tej lekcji. Powiedz po francusku.

1. Jestem Anna.
2. Dziękuję bardzo.
3. Do zobaczenia!
4. Miłego dnia!
5. Przepraszam. Przykro mi.

Języki współczesnej Francji

Na terenie Francji poza językiem francuskim można spotkać inne języki i dialekty regionalne. W średniowieczu istniał język **d'oc** i język **d'oïl**. Językiem **d'oc** mówili mieszkańcy południowych regionów kraju, zaś język **d'oïl** dominował na północnych terenach. Obecnie do najbardziej znanych języków regionalnych zalicza się język okcytański na południu kraju, język bretoński w Bretanii, język korsykański na Korsyce, język prowansalski w Prowansji, a także język baskijski w Kraju Basków oraz język pikardyjski. Dzięki filmowi „*Bienvenu chez les Ch'ti*” w reżyserii Dany Boona szersza publiczność miała okazję usłyszeć, jak brzmi język używany „jeszcze dalej niż na północy”, czyli **ch'ti**. Tym dialektem mówi na co dzień część mieszkańców regionu Nord-Pas-de-Calais. **Ch'ti** należy do jednego z dialektów języka pikardyjskiego, pochodzącego z rodziny języków **oïl**. Jest on niezwykle zróżnicowany regionalnie, gdyż nawet w niedaleko położonych od siebie miejscowościach pojawiają się różnice w wymowie lub słowa rozumiane jedynie przez daną społeczność. Wyrażenie **Ch'tis** określa również grupę mieszkańców regionu północnego, którzy niekoniecznie muszą mówić w języku **ch'ti**. Nazwa ta pochodzi od wyrażenia **chez toi** (u Ciebie). Choć ludzie spoza regionu używają słowa **ch'ti**, sami mieszkańcy wolą mówić o sobie **les gars du Nord** (chłopaki z północy).

